

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Διαδικτυακό υλικό για στήριξη των μαθητών/τριών
κατά τη διάρκεια διακοπής των μαθημάτων

Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας

Δραστηριότητες για παιδιά

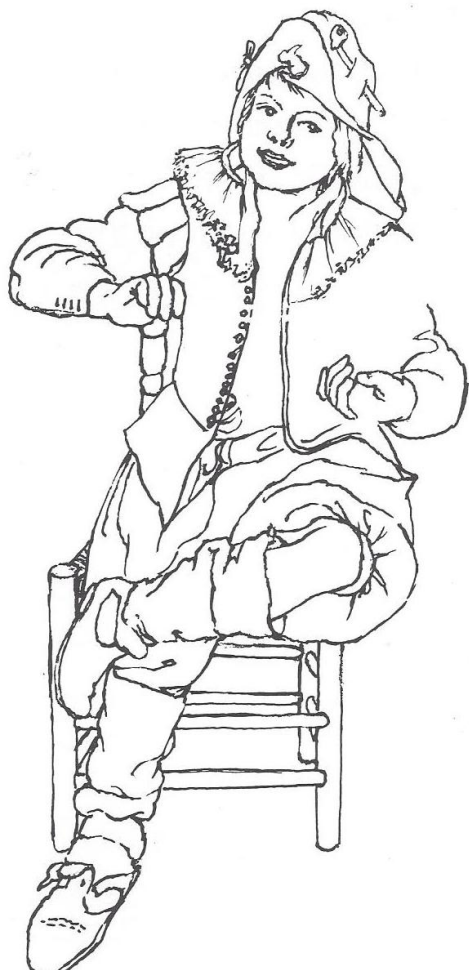
Σχολική Χρονιά: 2019-2020

Ας βρούμε τα όργανα του κάθε οργανοπαίκτη

Αυτοί οι οργανοπαίκτες έχασαν τα μουσικά τους όργανα.

Ποια άραγε μουσικά όργανα έπαιζαν;

Μήπως;

Μήπως;

Μήπως;

Μήπως;

Ή μήπως κάτι άλλο;

- Ζωγράφισε σε ένα χαρτί τα μουσικά όργανα που κρατούν ή αν θες τύπωσε την εικόνα και ζωγράφισε τα στο αντίγραφο.
- Τοποθέτησε τον εαυτό σου στο έργο, να παίζει το αγαπημένο σου μουσικό όργανο.
- Πρόσθεσε τον χώρο που βρίσκεσαι π.χ. σκηνή θεάτρου, κήπος, δρόμος...

Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών και ανακάλυψε ποια όργανα τελικά παίζουν οι οργανοπαίκτες.

Φύλλα, φύλλα, φύλλα παντού

Παρατήρησε ποια είναι φύλλα...

μακριά, αγκαθωτά, ανοιχτόχρωμα, σκουρόχρωμα, λεπτά...

➤ Συμπλήρωσε και εσύ τους δικούς σου χαρακτηρισμούς για τα φύλλα που βλέπεις.

Σε ποιο παράξενο δέντρο να ανήκουν; Ή μήπως όχι; Μήπως βρίσκονται σε λιβάδι; Μήπως σε ζούγκλα;

➤ Ζωγράφισε και χρωμάτισε σε χαρτί ολόκληρο το τοπίο που νομίζεις ότι βρίσκονται αυτά τα φύλλα.

➤ Μπορείς να μαζέψεις μερικά φύλλα από τον κήπο σου, από μια γλάστρα ή παρατήρησε τα φύλλα από το παράθυρό σου. Παρατήρησε το σχήμα, τις γραμμές, το χρώμα τους.

➤ Αν θες, τοποθέτησε τα φύλλα που έκοψες στο έργο σου και ζωγράφισε το περίγραμμά τους. Μετά ζωγράφισε και τις γραμμές που βλέπεις στο εσωτερικό τους. Δες πόσα διαφορετικά χρώματα ή αποχρώσεις έχει το φύλλο σου και χρωμάτισέ το.

➤ Τι άλλο θα μπορούσε να υπάρχει στο έργο σου;

Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών και ανακάλυψε από που προέρχονται αυτά τα φύλλα και ποιος άλλος βρίσκεται στο έργο.

Τι όμορφα λουλούδια!

Παρατήρησε τα λουλούδια αυτά.

➤ Προσπάθησε να φτιάξεις και εσύ παρόμοια ζωγραφίζοντάς τα στο χαρτί. Φτιάξε όσο πιο πολλά μπορείς και χρωμάτισε τα.

➤ Κόψε τα τώρα και προσπάθησε να τα τοποθετήσεις σε ένα άλλο χαρτί για να δημιουργήσεις μια σύνθεση με λουλούδια.

Θα μπορούσαν άραγε τα λουλούδια να σχηματίσουν κάτι άλλο εκτός από κήπο ή γλάστρα;

Θα μπορούσαν να σχηματίσουν ένα πρόσωπο ή μια φιγούρα ή ένα τραπέζι;

➤ Θα μπορούσες να σχεδιάσεις το περίγραμμα που επιθυμείς και μετά να τοποθετήσεις τα λουλούδια σου μέσα σε αυτό.

Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών και ανακάλυψε που βρίσκονται τοποθετημένα τα λουλούδια αυτά.

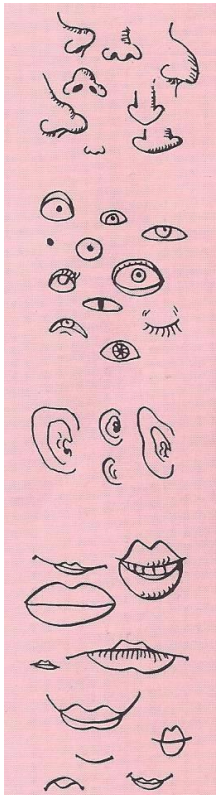

Να δύο μάτια που με κοιτάνε!

Άραγε ανήκουν σε άντρα, γυναίκα ή παιδί; Πολύ παράξενο βλέμμα μου φαίνεται.

➤ Ζωγράφισε σε χαρτί και εσύ τα μάτια σου βλέποντας στον καθρέφτη. Έχουν το ίδιο μέγεθος; Είναι και τα δύο τα ίδια; Τι χρώμα έχουν; Μην ξεχάσεις να ζωγραφίσεις τις βλεφαρίδες σου.

➤ Παρατήρησε και ζωγράφισε τα χείλη σου. Σε πόσα μέρη είναι χωρισμένα. Πιο από τα δύο μέρη είναι πιο μεγάλο ή πιο χοντρό. Έχουν το ίδιο χρώμα παντού;

➤ Παρατήρησε προσεκτικά τα αυτιά σου, τη μύτη σου και όποιο άλλο μέρος του προσώπου σου θέλεις και ζωγράφισέ τα ολοκληρώνοντας το πορτρέτο σου.

possibile:

Να και ένα παράξενο χαμόγελο! Είναι στα αλήθεια χαμόγελο;

Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών και ανακάλυψε σε ποιο άτομο ανήκουν αυτά τα μάτια και χείλη.

Ένα όνειρο...

Τί ωραία που κοιμάται αυτό το κορίτσι! Φαίνεται να βλέπει ένα όμορφο όνειρο.

➤ Τί άραγε να βλέπει; Ζωγράφισε το όνειρο του κοριτσιού αυτού ή αν θες το δικό σου όνειρο σε ένα χαρτί με όποια υλικά θέλεις.

Άραγε κάποιος βρίσκεται κοντά της; Ποιος να είναι άραγε; Μπορείς να τον/την προσθέσεις στο έργο σου.

Πήγαινε στη σελίδα με τα έργα καλλιτεχνών και ανακάλυψε που βρίσκεται το κοριτσάκι και ποιος είναι δίπλα της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχεδιασμός ενότητας με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Εικαστικών Τεχνών

Τίτλος ενότητας: «Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας»

Τάξεις: Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ (Βαθμίδες 1,2,3)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ	Στόχοι με βάση τους Δείκτες
<u>Θεματική Περιοχή-Πολιτιστική Κληρονομιά</u> "Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας" είναι ένα πακέτο που αποτελείται από μια σειρά με δραστηριότητες που παραπέμπουν με παιγνιώδη τρόπο σε μια σειρά από 5 έργα καλλιτεχνών. Η κατάσταση περιορισμού των παιδιών στο σπίτι που επικρατεί τον τελευταίο καιρό, είναι ευκαιρία για να ασχοληθούν με καλλιτέχνες μέσα από παιγνιώδεις δραστηριότητες. Με το συγκεκριμένο πακέτο μπορεί το παιδί είτε από μόνο του είτε με λίγη βοήθεια από γονείς, να ασχοληθεί με τις προτεινόμενες δραστηριότητες. Ταυτόχρονα παραπέμπεται σε υλικό για τον καλλιτέχνη και το συγκεκριμένο έργο με απλό και προσιτό τρόπο. Το πακέτο μπορεί να αξιοποιηθεί ως εικαστικό παιχνίδι ή η κάθε δραστηριότητα ξεχωριστά να ενταχθεί σε ένα διαφορετικό πλαίσιο ανάλογα με τις ανάγκες των θεματικών περιοχών ταυτότητα, περιβάλλον, πολιτιστική κληρονομιά. <u>Πηγές:</u> Έργα τέχνης -Γιαν Μίνσε Μόλενερ, «Δυο αγόρια κι ένα κορίτσι παίζουν μουσική» (1629), λαδομπογιά σε καμβά. -Ανρί Ρουσσώ, "Εκπληξη" (1891), λαδομπογιά σε καμβά. -Λεονάρντο Ντα Βίντσι, «Μόνα Λίζα» (1503-1519), λαδομπογιά σε ξύλο. -Τζουζέπε Αρτσιμπολόντο, "Ανοιξη" (1563), λαδομπογιά. -Νίκος Νικολαΐδης, «Ο σκύλος με το κοριτσάκι», λαδομπογιά. Βιβλίο -Armstrong, C., Peppin, A. (1993) <i>All My Own Work</i>, London: Frances Lincoln in association with National Gallery	1.7.1. Να γνωρίσουν ξένους και Κύπριους καλλιτέχνες μέσα από αντιπροσωπευτικά έργα τους
<u>Εικαστικό λεξιλόγιο</u> Γραμμή, σχήμα, χρώμα, στοιχεία έργου (όνομα καλλιτέχνη, τίτλο, μέγεθος, χρονολογία)	2.1.1 Να εντοπίζουν χρώματα, σχήματα, γραμμές μέσα από τους δικούς τους εικαστικούς πειραματισμούς.

Πρακτικές

Τα παιδιά εξοικειώνονται με την παρατήρηση λεπτομέρειας, προβληματίζονται για την επέκταση που μπορεί να έχει μια εικόνα, δημιουργούν υποθετικούς και πραγματισμούς συνδυασμούς και σχέσεις μεταξύ του μέρους και του όλου μιας εικόνας.

3.2.4. Να εξοικειωθούν με σχεδίαση προσώπων, αντικειμένων, υλικών από τη φύση

4.2.1. Να παρατηρούν στα έργα τέχνης χρώμα, σχήμα, στοιχεία έργου

4.2.3. Να κάνουν υποθέσεις, πιθανότητες, αφηγήσεις μεταξύ του μέρους και του όλου μιας εικόνας

Μέσα – Υλικά:

Χαρτιά, μαρκαδόροι, χρωματιστά μολύβια, γόμα, ψαλίδι

Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και υλικά όπως χρωματιστά χαρτιά, μπογιές παστέλ, αν το παιδί έχει διαθέσιμα στο σπίτι.

Σχεδιασμός: Έφη Ιωακείμ, Σύμβουλος Τέχνης

Εποπτεία: Τερέζα Λαμπριανού, *ΕΔΕ Τέχνης*

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ – ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Διαδικτυακό υλικό για στήριξη των μαθητών/τριών
κατά τη διάρκεια διακοπής των μαθημάτων

Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας

Πληροφορίες για καλλιτέχνες και έργα

Σχολική Χρονιά: 2019-2020

Γιαν Μίνσε Μόλενερ (1610-1668)

Γιαν Μίνσε Μόλενερ, «Δυο αγόρια κι ένα κορίτσι παίζουν μουσική» (1629), λαδομπογιά σε καμβά, 68.3X84.5 εκ.

Πάτησε στον ακόλουθο σύνδεσμο

<https://www.youtube.com/watch?v=ukQoXbYeZTY>

Γιαν Μίνσε Μόλενερ, «Προσωπογραφία» (1640)

Λίγα λόγια για τον καλλιτέχνη

Ο **Γιαν Μίνσε Μόλενερ** ήταν Ολλανδός ζωγράφος που ζωγράφιζε σκηνές της καθημερινότητας με ρεαλιστικό τρόπο. Ο Μόλενερ ζωγραφίζει διάφορα θέματα όπως: θρησκευτικές σκηνές, χαρούμενες συντροφίες, ομάδες σε ταβέρνες, θεατρικές σκηνές και πορτρέτα. Ο Μόλενερ κατορθώνει να δείξει στα έργα του τις εκφράσεις και τους χαρακτήρες των ανθρώπων και τη σχέση της μιας με την άλλη. Συχνά στις ζωγραφιές του απεικονίζει μουσικούς να παίζουν διάφορα μουσικά όργανα.

Ανρί Ρουσσώ (1844-1910)

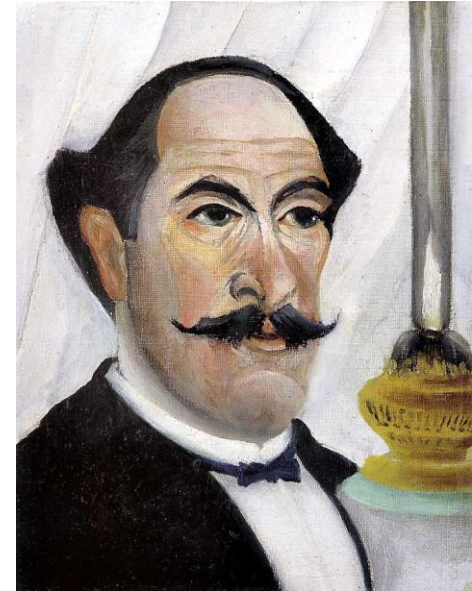

Ανρί Ρουσσώ, “Εκπληξη” (1891),
λαδομπογιά σε καμβά, 128X161 εκ.

Πάτησε στον ακόλουθο σύνδεσμο

<https://www.youtube.com/watch?v=ISUffeCL1HE>

<https://www.youtube.com/watch?v=vWQpZiiN4Hw>

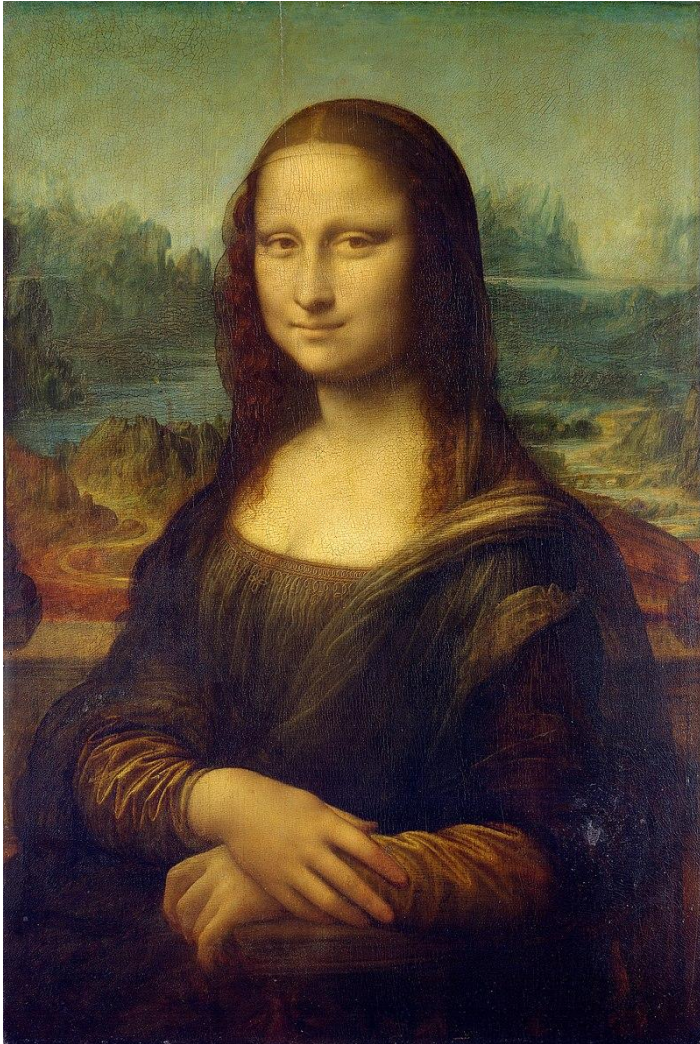

Ανρί Ρουσσώ, «Αυτοπροσωπογραφία» (1903),
λάδι σε καμβά, 23X19 εκ.

Λίγα λόγια για τον καλλιτέχνη

Ο **Ανρί Ρουσσώ** ήταν Γάλλος ζωγράφος. Ήταν αυτοδίδακτος και έγινε γνωστός για την ποιότητα των έργων του και τα εξωτικά θέματα που χρησιμοποιούσε. Ήταν μέτριος σε πολλά μαθήματα του σχολείου, του άρεσε όμως πολύ η ζωγραφική και η μουσική. Άρχισε να ζωγραφίζει στα 40 του. Μερικά από τα έργα του απεικονίζουν ζούγκλες, παρόλο που εκείνος δεν είχε πάει ποτέ σε ζούγκλα. Πήρε την έμπνευσή του από εικονογραφημένα βιβλία και βοτανικούς κήπους στο Παρίσι όπου υπήρχαν άγρια βαλσαμωμένα ζώα και θερμοκήπια γεμάτα με τροπικά φυτά.

Λεονάρντο ντα Βίντσι(1452-1519)

Λεονάρντο Ντα Βίντσι, «Μόνα Λίζα»
(1503-1519), λαδομπογιά σε ξύλο, 77Χ53 εκ.

Francesco Melzi, «Πορτρέτο Λεονάρντο Ντα Βίντσι», (1515–1517)

Λίγα λόγια για τον καλλιτέχνη

Ο Λεονάρντο ντα Βίντσι ήταν Ιταλός ζωγράφος και όχι μόνο. Εκτός από ζωγράφος ήταν αρχιτέκτονας, μουσικός, γλύπτης, επιστήμονας, εφευρέτης και μαθηματικός. Θεωρείται ένας από τους καλύτερους ζωγράφους όλων των εποχών. Αυτά που έμαθε από τη φύση και την επιστήμη τον ενέπνευσαν να φτιάξει πίνακες που έδειχναν πραγματικοί και είχαν μεγάλη λεπτομέρεια.

Ένας από τους πιο διάσημους πίνακες σε όλο τον κόσμο είναι το πορτρέτο της Μόνα Λίζα. Ο πίνακας πήρε το όνομά του από τη Λίζα ντελ Τζιοκόντο, τη γυναίκα ενός έμπορου που τον παράγγειλε για το καινούργιο τους σπίτι. Σε αυτό το έργο ο καλλιτέχνης χρησιμοποίησε μια καινούργια τεχνική το σφουμάτο που στα ιταλικά σημαίνει "σαν καπνός". Τοποθετούσε δηλαδή πολύ λεπτά στρώματα χρώματος το ένα πάνω στο άλλο και έτσι κατάφερνε να πηγαίνει από τις φωτεινές περιοχές στις πιο σκούρες ανεπαίσθητα και απαλά σαν να σκέπαζε καπνός το έργο.

Πάτησε στον ακόλουθο σύνδεσμο

<https://www.youtube.com/watch?v=wLSsBqNPYVs>

<https://www.infokids.gr/o-leonarnto-nta-vintsi-se-kinoymena-sx/>

Τζουζέπε Αρτσιμπόλντο (1526-1593)

Τζουζέπε Αρτσιμπόλντο, “Άνοιξη”
(1563), λαδομπογιά, 66X50 εκ.

Πάτησε στον ακόλουθο σύνδεσμο

<https://www.youtube.com/watch?v=hrHZL8pp--M>

<http://paixnidismata.weebly.com/arcimboldo.html>

Τζουζέπε Αρτσιμπόλντο, «Αυτοπροσωπογραφία», 1570

Λίγα λόγια για τον καλλιτέχνη

Ο Τζουζέπε Αρτσιμπόλντο ήταν Ιταλός ζωγράφος της Αναγέννησης. Ασχολήθηκε με τη δημιουργία φανταστικών πορτραίτων που αποτελούνταν εξ ολοκλήρου από αντικείμενα όπως φρούτα, λαχανικά, λουλούδια, ψάρια και βιβλία.

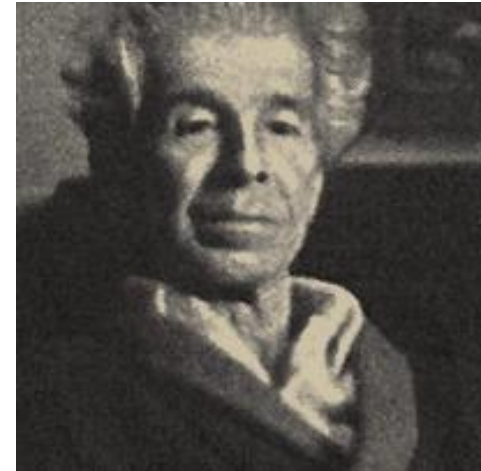
Νίκος Νικολαΐδης (1884-1956)

Νίκος Νικολαΐδης, «Ο σκύλος με το κοριτσάκι»,
λαδομπογιά.

Πάτησε στον ακόλουθο σύνδεσμο (σελίδες 8-9)

http://archeia.moec.gov.cy/sd/377/viografika_kallitechnon.pdf

Λίγα λόγια για τον καλλιτέχνη

Ο Νίκος Νικολαΐδης γεννήθηκε στη Λευκωσία. Έμεινε ορφανός σε ηλικία έξι χρονών. Οι δύσκολες οικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν, τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει το σχολείο στην Δ' τάξη του δημοτικού για να εργαστεί. Είναι περισσότερο γνωστός ως λογοτέχνης και υπάρχουν πολύ λίγα στοιχεία για το ζωγραφικό του έργο. Το τοπίο και οι άνθρωποι αποτελούν πηγή έμπνευσης για τον καλλιτέχνη. Οι προσωπογραφίες είναι ένα θέμα που του άρεσε πολύ να ζωγραφίζει. Στις προσωπογραφίες καταφέρνει να δείξει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του κάθε προσώπου που ζωγραφίζει. Στα τοπία του παρουσιάζονται ρεαλιστικά χρώματα και σχήματα ενός φυσικού τοπίου αφού τα ζωγράφιζε έξω στη φύση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχεδιασμός ενότητας με βάση το Αναλυτικό Πρόγραμμα των Εικαστικών Τεχνών

Τίτλος ενότητας: «Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας»

Τάξεις: Β΄, Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ (Βαθμίδες 1,2,3)

ΣΚΕΠΤΙΚΟ	Στόχοι με βάση τους Δείκτες
<u>Θεματική Περιοχή-Πολιτιστική Κληρονομιά</u> "Οι καλλιτέχνες στο σπίτι μας" είναι ένα πακέτο που αποτελείται από μια σειρά με δραστηριότητες που παραπέμπουν με παιγνιώδη τρόπο σε μια σειρά από 5 έργα καλλιτεχνών. Η κατάσταση καραντίνας των παιδιών που επικρατεί τον τελευταίο καιρό, είναι ευκαιρία για να ασχοληθούν με καλλιτέχνες μέσα από παιγνιώδης δραστηριότητες. Με το συγκεκριμένο πακέτο μπορεί το παιδί είτε από μόνο του είτε με λίγη βοήθεια από γονείς να ασχοληθεί με τις προτεινόμενες δραστηριότητες. Ταυτόχρονα παραπέμπεται σε υλικό για τον καλλιτέχνη και το συγκεκριμένο έργο με απλό και προσιτό τρόπο. Το πακέτο μπορεί να αξιοποιηθεί ως εικαστικό παιγνίδι ή η κάθε δραστηριότητα ξεχωριστά να ενταχθεί σε ένα διαφορετικό πλαίσιο ανάλογα με τις ανάγκες των θεματικών περιοχών ταυτότητα, περιβάλλον, πολιτιστική κληρονομιά. <u>Πηγές:</u> Έργα τέχνης -Γιαν Μίνσε Μόλενερ, «Δυο αγόρια κι ένα κορίτσι παίζουν μουσική» (1629), λαδομπογιά σε καμβά. -Ανρί Ρουσσώ, "Εκπληξη" (1891), λαδομπογιά σε καμβά. -Λεονάρντο Ντα Βίντσι, «Μόνα Λίζα» (1503-1519), λαδομπογιά σε ξύλο. -Τζουζέπε Αρτσιμπολντο, "Ανοιξη" (1563), λαδομπογιά. -Νίκος Νικολαΐδης, «Ο σκύλος με το κοριτσάκι», λαδομπογιά. Βιβλίο -Armstrong, C., Peppin, A. (1993) <i>All My Own Work</i>, London: Frances Lincoln in association with National Gallery	1.7.1. Να γνωρίσουν ξένους και κύπριους καλλιτέχνες μέσα από αντιπροσωπευτικά έργα τους
<u>Εικαστικό Λεξιλόγιο</u> Γραμμή, σχήμα, χρώμα, στοιχεία έργου (όνομα καλλιτέχνη, τίτλο, μέγεθος, χρονολογία)	2.1.1 Να εντοπίζουν χρώματα, σχήματα, γραμμές μέσα από τους δικούς τους εικαστικούς πειραματισμούς.

Πρακτικές

Τα παιδιά εξοικειώνονται με την παρατήρηση λεπτομέρειας, προβληματίζονται για την επέκταση που μπορεί να έχει μια εικόνα, δημιουργούν υποθετικούς και πραγματισμούς συνδυασμούς και σχέσεις μεταξύ του μέρους και του όλου μιας εικόνας.

3.2.4. Να εξοικειωθούν με σχεδίαση προσώπων, αντικειμένων, υλικών από τη φύση για τη δημιουργία σχεδίου

4.2.1. Να παρατηρούν στα έργα τέχνης χρώμα, σχήμα, στοιχεία έργου

4.2.3. Να κάνουν υποθέσεις, πιθανότητες, αφηγήσεις σε σχέση με μέρη ή και της όλης εικόνας του έργου.

Μέσα – Υλικά:

Χαρτιά, μαρκαδόροι, χρωματιστά μολύβια, γόμα, ψαλίδι

Θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και υλικά όπως χρωματιστά χαρτιά, μπιγλιές παστέλ, αν το παιδί έχει διαθέσιμα στο σπίτι.

Σχεδιασμός: Έφη Ιωακείμ, Σύμβουλος Τέχνης

Εποπτεία: Τερέζα Λαμπριανού, *ΕΔΕ Τέχνης*